

Žute ploče za ekološke učinke

Ne samo da je u modi, nego je i najozbiljnija potreba na promišljanju, kako proizvesti zdravu hranu? Ima korisnih i ozbiljnih naputaka, a ima i onih «rekla-kazala», pa se koriste različite metode i pripravci u borbi protiv biljnih nametnika, gdje se ne koriste pesticidi, koje iz opreza nazivamo otrovima. Ti pripravci su najčešće vodene otopine biljnih dijelova, uglavnom oštrijeg mirisa, s čime se tretiraju najčešće razne povrtne kulture, a i drugo. Ne bi se moglo reći da ponekad i u ponekom slučaju tu nema i efekta, pa biljni nametnici, razne muhe, uši, moljci ... nestanu. Nitko međutim nije provjerio eventualne štetne tragove ovakvog načina zaštite, jer biljke izlučuju nekada i vrlo štetne sastojke, koje u manjim količinama nismo u stanju brzo osjetiti. Da apsurd bude veći, nekada se u rastopinu dodaju cigarete, opušci i sl. pa se doista nad ovime treba zamisliti.

Kao što je nakon senzacionalnog otkrića suzbijanja miševa ljepilom, kojeg je nemarni šegrt jednog talijanskog postolara propustio pokupiti s poda, pa se preko noći na njega zalijepio miš, a obučar je kasnijim usavršavanjem i patentiranjem postao multi-milijunaš, tako je pred ne puno godina industrijska proizvodnja za poljoprivredu, na tržište izbacila razne vrste ploča i traka raznih boja i namjena. To su u pravilu potpuno bezopasni, ekološki prihvatljivi plastificirani materijali, preko kojih je nanesen tanki sloj ljepila. Boja služi da bi privukla insekte, a kada se ljepila dotaknu, manji insekti na njemu i ostanu. Ponekada uz ljepilo bude nanesen i određeni karakteristični miris, koji dodatno privlače kukce na ploču.

Žute ploče su najprisutniji proizvod ove vrste, koje imaju zadatak bez otrova, čisto fizički, privući i lijepljenjem uništiti biljne insekte. Uglavnom se koriste u voćarstvu za zaustavljanje prvenstveno muha, moljaca i savijača, uzročnika raznih vrsta crvljivosti. U Kontinentu se najčešće koriste u jabukama, a u Dalmaciji i u maslinama. Postavljaju se u periodu od cvatnje, pa do pred ubiranje plodova na vanjskoj strani krošnje sa svih strana, na 4 do 10 mjesta kod odraslih stabala. Ako raspoložemo s velikim žutim pločama, (ima i malih), mogu se rezati na 2, nekada i na 4 dijela, kako bi se dobila obrambena površina na više mjesta na stablu, i kako bi se ostvarila ušteda. Određeni negativni efekt ove borbe jest u tome, što ljepilo ne može poštedjeti korisne insekte.

Zadovoljavajuća obrambena efikasnost žutih ploča je zapravo upitna. Ljepljivo svojstvo slabi nakon mjesec-dva, pa bi trebalo postavljati nove. Uz doista potpunu bezopasnost, nametnici ipak znaju pričiniti štetu. Sjeme ima naputak iz Zavoda za zaštitu bilja iz Zagreba, da žute ploče ne preporučaju kao sigurno i jedino sredstvo u borbi protiv maslinine muhe i ostalih štetočina. One mogu biti kao pomoćno pomagalo i indikator pojave štetnika, a efikasnu borbu treba voditi na način kako to Zavod i struka za zaštitu bilja propisuju.

J.K.

Split, 18. 06. 2005.